

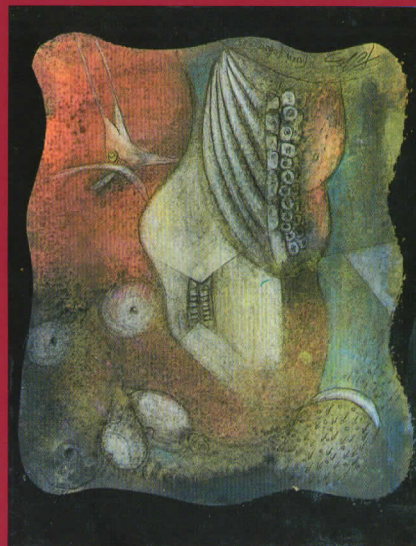
ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ • ΔΗΜΟΥ ΤΥΜΦΗΣ
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

PETROS

EDIZIONI D'ARTE SALEA

PINACOTECA • COMUNE TYMFHS

SPAZIO **PETROS**
IN PERMANENZA

DIPINTI

GRECIA • 45001 IOANNINA • TSEPELOVO

E mail.<http://pieragatta.interfree.it>

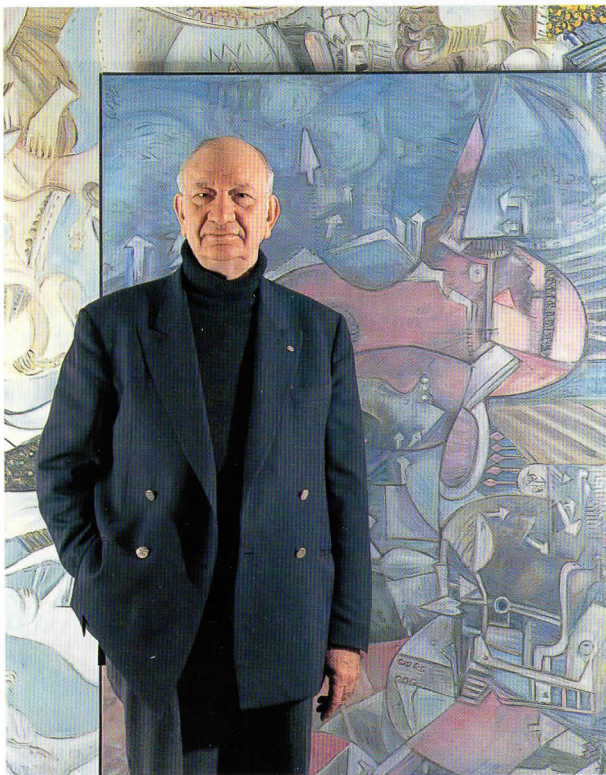
PINACOTECA TYMFHS – TSEPELOVO
GRECIA – 45001 Ioannina

Petros

Dipinti in permanenza
Dall'1990-2000
Poesie di Petros

EDIZIONE D'ARTE SALEA

Petros, nel suo studio a Milano, 1999
Foto: Donadoni,

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΥΜΦΗΣ – ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Είμαι πανευτυχής που έχω τη δυνατότητα να εγκαινιάσω αυτόν τον σπουδαίο διαρκή εκθεσιακό χώρο στο Τσεπελοβο, αφιερωμένο στον Πέτρο. Μια ιστορία που αναγεται σε τέσσερα χρόνια πριν, όταν το Δεκεμβριο του 1997 το Διοικητικό Συμβούλιο του Τσεπελοβου, ομοφώνως, αποδέχθηκε την πρόταση να επιλεχθεί το κτίριο της πρώην οικίας του ποιητή Ιωάννη Βιλάρια για την ίδρυση μιας Πινακοθήκης Μοντέρνας Τέχνης, που θα φιλοξενήσει τη δωρεά ενός παγκοσμίου φημισμένου σύγχρονου καλλιτέχνη, του Πέτρου (Παπαβασιλείου).

Ο πατέρας του Πέτρου καταγεται από το Τσεπελοβο, κι ο καλλιτέχνης με τη γενναιοδωρή προσφορά του, θέλησε να τιμήσει από τη μια τη μνήμη του πατέρα του, κι από την άλλη (αναφερομαι στα λεγόμενά του): "να συμβάλει στην αξιοποίηση ενός ελληνικού τοπού, -μεταξύ λίγων- παραμένει μέχρι σήμερα ανεπαφός από τους αιώνες"

Η προσπάθεια συνεχίστηκε, όταν το Μάιο του 1998 πήγαμε στην Κερκυρά, προκειμένου να παραλάβουμε τους πολυτιμούς, ταυτοχρόνα με τη λήξη της μεγάλης ανθολογικής, εκθέσης που ο Πέτρος εκλείνει στην αίθουσα του Δήμου βρίσκοντας μεγάλη ανταπόκριση στον τύπο και στην τηλεόραση. Η εκτέλεση των εργασιών ανακαινίσης παρατείνει το χρονικό όριο που αρχικά είχε προγραμματισθεί, παρόλα αυτά, σήμερα, είμαστε περήφανοι που όλα είχαν αίσιο τέλος.

Παράλληλα με το εκπληκτικό μας μοναστήρι, τον Αη Γιάννη του Ρογκόβου, ενδοξό δείγμα της βυζαντινής τέχνης, το Τσεπελοβο προσφέρει σήμερα και μια Πινακοθήκη Μοντέρνας Τέχνης.

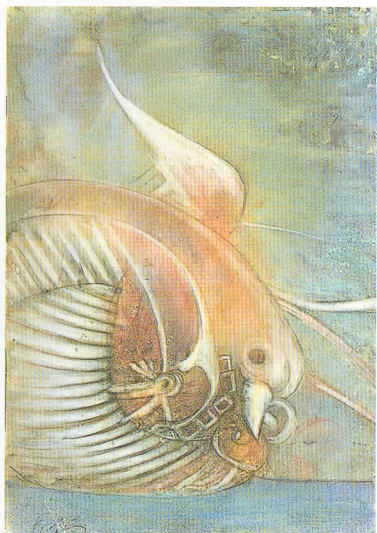
Η τέχνη του Πέτρου αποτελεί μια εγγύηση, και οι επομενές γενιές θα είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τη δική μας ικανότητα να βλέπουμε μακριά στο μέλλον.

Θα ήθελα να κλείσω με μια προσωπική εντύπωση. Προσωπικά δεν είμαι ειδημόν της τέχνης και κυρίως της μοντέρνας, αλλά όταν κοιτάζω τους πίνακες του Πέτρου, νοιώθω την ίδια αίσθηση με εκείνη που έχω όταν θαυμάζω τη φλόγα του τζακιού, νοιώθω την εκπομπή μιας ενέργειας και δημιουργικής δύναμης ικανής να παρασυρει και να προκαλέσει αναμνήσεις και συναισθήματα κατευναστικά, ικανής να μας κάνει να ψαζούμε μέσα στον ίδιο μας τον εαυτό.

Για όλα αυτά, μέσα από τα βάθη της καρδιάς μου αναφώνω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον Πέτρο.

Ιούλιος 2001

Θεόδωρος Τσουμανής
Δημάρχος Τσεπελοβου

1. *Colomba meccanica*, 1998
2. *Animale scomparso*, 1997

ΑΝΑΒΑΣΗ είναι ο τίτλος της μεγάλης έκθεσης του Πετρου, που γεμίζει και τους τρεις ορόφους του Περιπτερου Δελτα στην Τεχνοπολη της Αθηνas και που μόλις ολοκληρώθηκε.

ΑΝΑΒΑΣΗ με την εννοια της επιστροφης, της επανοδου στις ριζες, στις ελληνικες ριζες.

Πραγματι, απο το 1959 ο Πετρος εγκαθισταται στην Ιταλια, πρωτα στο Ουρμπινο και μετα στο Μιλανο.

Τα εγκαινια του Μουσείου Πετρος στο Τσεπελοβο αποτελει και την πιο σημαντικη επισφραγιση αυτης της επιστροφης. Ο πατερας του Πετρου καταγεται απο το Τσεπελοβο κι αναποφευκτα, εδω, κι ο ιδιος νιωθει να τον καλουν οι ριζες του. Και σε ολα αυτα προστιθεται η γοητεια που οι τοποι αυτοι προκαλουν στον Πετρο.

Ενα κομματι της Ελλαδας με εναν ιδιαιτερο κι εκπληκτικο χαρακτρα της: δαση, χιονισμενες, βουνοκορφες χειμωροι που χαραζουν βαθεια φαραγια κι οπου οι κτιστες της Κονιτσας κατασκευαζουν φημισμενα γεφυρια, μη παραλειποντας, ν αφησουν, φυσικα, τα χναρια τους και στις κατοικιες των γυρω χωριων, στις εκκλησιες και στα μοναστηρια, ολα κτισμενα ομοιομορφα με την τοπικη πετρα. Το κτιριο που φλοξενει το Μουσείο Πετρος ακολουθει αυτο τον αρχιτεκτονικο ρυθμο, απλο και ταυτοχρονα αριστοκρατικο.

Το κτιριο είναι ηδη φημισμενο μιας κι υπηρξε η κατοικια του μεγαλου ποιητη του δεκατου ενατου αιωνα, Ιωαννη Βιλαρα, που ηταν κι ο προσωπικος γιατρος του Αλη Πασα: του πολυσυζητημενου αυτου, προσωπου, που κατορθωσε να γινει κυβερνητης ενος ημελευθερου – απο την κυριαρχια του Τουρκου Σουλτανου – κρατους με πρωτεουσα τα Γιαννενα, απο το 1787 μεχρι το 1822, οποτε και δολοφονηθηκε.

Η συλλογη των εργαων που εκτιθενται στο Μουσείο, παρολους τους περιορισμους απο πλευρας διαθεσιμου χωρου, προσφερε μια ποικιλη και εξαντλητικη γκαμα της ζωγραφικης δημιουργιας του Πετρου.

Εργα εμπνευσμενα, κατα κυριο λογο, μεσα στις δεκαετιες του ογδοντα και εννενηντα – περιοδο ιδιαιτερα σημαντικη και γονιμη – που μας επιτρεπουν μια εξερευνηση στις μαγικες και παλλομενες ενορασεις αυτου του τεχνητη των σχηματων και του φωτος, οπως σωστα τον αποκαλεσε ο ιστορικος της τεχνης Καρλο Φραντσα.

Και ο οποιος συνεχιζει: Η ιστορικη θεση του Πετρου στο διεθνες στερεωμα είναι ιδιαιτερα σημαντικη, χαραγμενη μεσα απο μια πορεια με σπουδαιους σταθμους, οπως αλλωστε σχολιαζει η βιβλιογραφια, ξεκινωντας απο τη γνωριμια με τον Αλεξανδρο Ιολα, που του σταθηκε φιλος και υποστηρικτης, οντας ο πιο σπουδαιος εμπορος και συλλεκτης τεχνης στον κοσμο και εχοντας στη συλλογη του δασκαλους του σουρρεαλισμου, αρχιζοντας απο τον Μαξ Ερνστ.

Ο Πέτρος υπηρξε φίλος του ποιητή Γιάννη Ρίτσου καθώς και του βραβευμένου με Νόμπελ Οδύσσεια Ελύτη, οι οποίοι του αφιέρωσαν ποιήματα, και με τους οποίους συνεργάστηκε με καρτελλες γραφικής δουλειάς. Πολυαριθμοί κριτικοί τέχνης έχουν επισημάνει μια ταύτιση της τέχνης του Πέτρου και της σκέψης των προσωκρατικών φιλοσοφών.

Εγράφε ο Ρομπερτο Σανέζι, που πέθανε πρόσφατα, αφήνοντας ένα μεγάλο κενό στο ιταλικό καλλιτεχνικό και συγγραφικό στερέωμα:

Ο Πέτρος παρόλη τη σιγουρή δημιουργική του αυτονομία, ανήκει σε μια συγκεκριμένη ζώνη του να κάνει τέχνη αποδεχόμενος το φόβο ως φωτοβόλο και αποφασιστικό γεγονός, όπως οι: Μαξ Ερνστ ή ο Ματτα, ο Μπραουνερ ή ο Λαμ. Ανήκει σ' εκείνη τη ζώνη του οραματος πιο πολύ ακόμα κι από το σουρρεαλιστικό, που έχει μακρυνές ρίζες. Κι όχι μόνο, – παρόλη τη διεισδυση μοντερνών δυτικών ιδεών, όχι κλασσικού τύπου, με την έννοια του στυλ. Πχ. εκείνη, του προσωκρατικού ελληνικού πολιτισμού...

Στην πραγματικότητα, δεν μπορούμε να κάνουμε λόγο για μια επιρροή των προσωκρατικών στον Πέτρο, κι ούτε για μια ερμηνεία εκείνης της φιλοσοφικής σκέψης, μα κυρίως για μια συνάντηση ενδιαφερόντων, για το ίδιο νήμα στην έρευνα τα μεγάλα θέματα της καταγωγής του είναι, του γγενεσθαι και της μεταμορφώσης, του αιώνιου προκαθορισμού όλων των πραγμάτων.

Συνθετικά, μπορούμε να αποδεχθούμε, ότι η ζωγραφική του Πέτρου με το συνεχή της δυναμισμό είναι ένας στον οποίο αντανάκλαται η δημιουργική και και μεταμορφωτική ενέργεια του συμπαντος.

Μιλάνο, Ιούλιος 2001

Dott. Piera Gatta

Ο ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ

Όλα τα προβλήματα της εποχής μας περιέχονται μέσα στην ζωγραφική του Πέτρου: η τεχνολογία που δεν γνωρίζει όρια και η οποία γοντεύει άλλα ταυτοχρόνα καταβροχθίζει, η μόλυνση της ατμόσφαιρας, της γης, των νερών, τα πολεοδομικά εκτρώματα, η συνεχής εισβολή του καταναλωτισμού, τα κοινωνικά δικαιώματα που από τη μια ήδη προσχεδιασμένα από την άλλη ήδη διαστρεβλωμένα, οι νέες επιστημες-εμπιδα και οι οποίες μοιράζουν τον άνθρωπο...

Γιατί λοιπόν οι προσωκρατικοί. σήμερα;

“Γιατί το μυστήριο της αρχής περικλείει ακόμα το σημερινό μυστήριο – λέει ο Πέτρος – και η ενεργεία της αιωνίας αποφασιστικότητας όλων των πραγμάτων επανάλαμβανεται, αδιαφορη των προσπαθειών όλων εκείνων που αποπειράθηκαν βάσει ενός ανεπάρκτου προσχηματος να εκφράσουν προτάσεις. Μου αρέσει να κλείνω ταυτοχρόνα πορτες και παραθύρα, ν' αφήνω έξω τα επείγοντα προβλήματα και να ανακαλύπτω μια σιωπή για να μπορέσω αφιερούμενος να ακουσω πάλι τις φωνές που σπαστά μου φτάνουν μέσα από τους αιώνες από του πατερες μου. Να είναι αυτές παραλήρηματα η λαμψεί αληθείας, αξίζουν την ευσεβεία που οι μεταγενεστεροί επιφύλαξαν στις ιδιες, γιατί τολμήσαν να αντιμετωπίσουν ένα πρόβλημα επείγον κατ'ελέγκτικότητα και ποτε λυμένο: το πρόβλημα του όλου, της “αρχής”, της έννοιας της ζωής”.

Αναλογίες μεταξύ των προσωκρατικών και της ζωγραφικής του Πέτρου είχαν ήδη παρατηρηθεί από πλευράς των κριτικών. Ο Roberto Sanesi εγράφε το 1980: “Ο Πέτρος, παρ'όλη την σιγουρή δημιουργική του αυτονομία, ανήκει σε έναν συγκεκριμένο χώρο του ποιειν τέχνη σε πλήρη και πανική παραδοχή του hassard σαν εμφυές και καθοριστικό γεγονός στο οποίο ανήκουν ο Max Ernst ή ο Matta, ο Brauner ή ο Lam, σ'επεινό το χώρο περισσότερο οραματικό παρά σουρρεαλιστικό και που έχει τις ρίζες του χαμένες στον χρόνο, και όχι τελευταίο – παρ'όλη την εισδυση σύγχρονων δυτικών ιδεών, όχι “γλασσικής” φυσείως – ως προς το στυλ για παραδειγμα – εκείνο μιας προσωκρατικής ελληνικής τέχνης, η αρχαϊκής...”

Και η ευκαιρία μιας τέτοιας νέας αναγνώσης των προσωκρατικών γεννήθηκε από μια παραγγελία έργων για το μικρό Μουσείο της Μυκόνου, και που ο Πέτρος σκεφτηκε να αφιερώσει στους προσωκρατικούς.

Όπως είναι γνωστό, ότι είχαν γράψει, χάθηκε: αλλά, χαρή στις αναφορές και στις σημειώσεις που φτάσανε σε μας από άλλους συγγραφείς, συχνά πολλών αιώνων μεταγενεστεροί, μπορούμε κατά κάποιον τρόπο να επανοικοδομήσουμε την ζών τους και τα δογματα τους.

Ο γερμανός φιλόλογος Herman Diels, συλλέξε όλες αυτές τις αναφορές και σημειώ-

σεις το 1903, σε ένα έργο που εκδόθηκε διάφορες φορές έως εκείνης της καλύτερα πληροφορημένης και προσεγγισμένης του Walter Kranz (τέλευταία έκδοση το 1966) και της οποίας μεταφράση στα ιταλικά παρουσίασε τελευταία ο εκδοτικός οίκος Laterza. Αυτές είναι οι βασικές πηγές από τις οποίες εμπνευστήκα, για να ετοιμάσω τα αποσπάσματα που ο Πέτρος μου ζήτησε, για να του απλοποιήσω την επαφή η οποία, ως προς το προαναφερόμενο έργο, απεδυκνείτο ιδιαίτερα ογκώδης και επαναληπτική. Οι σημειώσεις και οι πληροφορίες που αναφέρονται σε κάθε αποσπάσμα είναι εκείνες που προσέλκυσαν περισσότερο την προσοχή και την περιεργασία του Πέτρου, πάνω στις οποίες ιδιαίτερα “επαίξε”, χρησιμοποιώντας έναν όρο που αυτός συνιθίζει.

Δεν μπορούμε κατά συνέπεια να μιλήσουμε για επιρροή των προσωκρατικών αλλά ούτε για μια ερμηνεία από πλευράς του Πέτρου, αλλά για μια συνάντηση κοινών ενδιαφερόντων, μιας ίδιας γραμμής έρευνας: τα μεγάλα θέματα του είναι, του γίνεσθαι, της αρχής.

Και όσο αφορά την εντάξη σημειώσεων στο πλαίσιο των έργων, προκειται για μια συνήθεια του ίδιου του Πέτρου. Ως προς αυτό το τελευταίο ο Luigi Cavallo έγραφε το 1978: “...αυτές λοιπόν οι σελίδες λαμβάνουν την μορφή πολυτιμών περιγραμμένων, μας οδηγούν στην λιρική μετρία του ζωγράφου που συμπληρώνει γύρω στις μορφές του έναν κόσμο υπαινιγμών, ερμηνειών, συχνά συμβολών που συμμετέχουν στην εκτέλεση ενός πίνακα του σχεδόν σαν να είναι ένας πίνακας νομού που πρέπει ακόμη να αποχρυσόγραφηθεί”.

Από την εισαγωγή του Βιβλίου
“Ο Πέτρος και οι Προσωκρατικοί” Εκδ. Artes - Milano

PIERA GATTA

Ο ΟΡΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

Τό συμπαν, εκείνο του αθηναίου Πέτρου, των ηχών και των λέξεων, των χρωμάτων και των σημείων, απείρες σιωπές, άθωο και ελλογιμο, μνημονικό και φανταστικό. Η τέχνη παλέτα πραγματι μέσα του, σαν ένα όργανο γνώσης και στοχασμού. Και ήταν μοιραίο για τον Πέτρο να αντλήσει μέσα από τις πηγές της πιο φωτεινής σκεψής της ιστορίας, εκείνης της γης του, τόσο αληθινή και τόσο μυθική που από τους στοχαστές, οι οποίοι έρευνήσαν το μυστήριο της ζωής και του θανάτου, προτίμησε τον θάυμασιο Ορφέα και τους προσωκρατικούς, προσεκτικούς στις κινήσεις της φύσεως, στην δημιουργία της και στα μυστικά της.

Ο Alberto Savinio, αδελφός του Giorgio de Chirico και συμπολίτης του Πέτρου, ομολογεί την προσωκρατική του υποστήριξη: “στην πνευματοκρατία του Κριτόνα και του Φειδώνα εμείς αντιτασσουμε την δικιά μας φύση εκείνη των φυσικών και των μεταφυσικών...”. Ο Πέτρος, βέβαια, έθεσε την δικιά του έρευνα, την δικιά του πειραματικότητα, προσθέτοντας τες στις πιο αρμοζουσες κινήσεις της εποχής μας, από τον σουρεαλισμό, αλλά με την πιο πανική και παιγμένη σημασία των Μάττα και των Λαμ, έως τον γαλαξία των αυθεντικών οραματιστών. Μα περισσότερο ο Πέτρος έλαβε από τις ανεξάντλητες πηγές της πρώτης ελληνικής σκεψής, από την δημιουργικότητα της ποιητικής λέξης, των γενετικών μορφών και χρωμάτων. Μια πράξη - προορισμένη στο Μουσείο του νησιού της Μυκόνου - τόσο πιο παραξενή όσο πιο συγχανιστική, σε ένα κόσμο όπως αυτός ο δικός μας πολιορκημένος και καταδιωγμένος από την αντικειμενικότητα.

Έρχονται στην σκεψή μας επικαιροί οι στίχοι του Aleardo Aleardi:

“Qualche ispirata orfica lira
raggio per quella tenebria di tempi
con la luce del canto”

“Κάποια έμνευσμένη ορφική λίρα
απτινοβόλησε ανάμεσα στο σκοτός των καιρών με το φως του ασματος”

Και να, στο πρώτο έργο του Πέτρου (φιλος κάλος των ποιητών γιατί στην σιωπή ο μεγάλος Campana των Canti offici;) η εικόνα του Ορφέα, που με το άσμα του μετακινούσε τις πέτρες και ηρεμούσε τα θηρία. Στην οπτική εξήγηση της λογικής και λιρικής δυναμικότητας αναδύει η λίρα, πραγματι, του μυθικού ποιητή, προφήτη των θρησκειών των μυστηρίων και που σταθήκε στο ίδιο βήθρο των πιθαγορικών ανιγμάτων και γρίφων, των ερμητικών τελετών, των εκστασεων και των θαυμασιών.

Είναι ιδιότητες, σπορές, μαγείες, διαχυτες στα έργα του Πέτρου αφιερωμένα στους προσωκρατικούς στοχαστές και που η Πιέρα Γαττα, διηθώντας τις μελέτες του Ητιέλς

αντί, μπόρεσε, με λεπτές ερευνες, να τις πλουτίσει με ολοκληρωμένα στοιχεία για να γίνει δυνατή η διεισδυτική πολυμορφική σύνδεση των εν-συμβολών, των μεταφορών, των μεταμορφώσεων και των ερμηνειών, που στις εικόνες του Πετρου, βασιλεί του ηρακλήτικου "πάντα ρεϊ".

Ο λόν του ποιητικού και φιλοσοφικού δασους δεν πρέπει να προτρέπει στην της οξίας των αρχών κυρία ζωγραφικών του διαρκή και συμφυή εργου. Παραμένεις στον μαγικό κύκλο του ορφισμού που ο Απολιναριος, το λογιση ως μια πλευρά του κυβισμού. "Είναι η τέχνη της ζωγραφικής νεών με στοιχεία που αναβλύουν όχι από την οπτική πραγματικότητα, αλλά μενα ολοκληρωτά από τον ίδιο τον ζωγραφο... Τα έργα των ορφικών καλλι-επει να προσφέρουν ταυτόχρονα μια αγνή αισθησιακή ευχαρίστηση, μια που χτυπάει τις αισθήσεις και μια θεία σημασία..."

Ο άνθρωπος του καιρού του, δεν είναι ένας ορφικός στενής πίστωσης. Η ιστο-ωνία, η τέχνη εξελίχθηκαν και ο ελληνικός δασκαλος, σωζοντας εκείνες τις εμπλούτησε με την δικία του ευαισθησία, με τον δικό του στοχασμό ως πραγματικότητα.

Μαίος 1990

ALBERICO SALA

Όταν μιλά είναι χειμαρρώδης και χρησιμοποιεί ποιητικές εικόνες για να δώσει τα νοήματα του. Βυθίζεται συχνά στα λόγια των αρχαίων, παίρνει αποφθεγματικές τους φράσεις και τις αντιπαραβάλλει με την πραγμα-τικότητα του καιρού μας για να σου δώσει την αιώνια αξία τους. Αν δεν ησαν ζωγραφος θα ήταν ποιητής, θα έλεγε κανείς αν σκεφτεί την επαγγελμα-τική του ιδιότητα. Αν ερευνήσεις όμως την εικαστική του δημιουργία ακομή κι αν την πάρεις απλά σαν πρώτη εντύπωση, θα δεις ότι ο ποιητής δεν κρυβεται. Αλλωστε δεν είναι λίγα τα δικά του ποιήματα, στα ελληνικά η ιταλικά, που συνοδεύουν τις παρα πολλές εκδόσεις, καλλιτεχνικές πάντα, που αναφέρονται στη δουλειά του, με τεχνοκριτικά σημειώματα και εγχρωμές ανατυπώσεις των έργων του που εκδόθηκαν κατά κύριο λόγο στην Ιταλία με τις υπογραφές διασημών προσώπων που σχετίζονται με την τέχνη. Ο Πετρος Παπαβασιλείου, που γεννήθηκε στην Αθήνα το 1928 και σπουδά-σε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, για να συνεχίσει τις σπουδές του στο Ουρμπινο, Μιλάνο, όπου και παρέμεινε, κερδίζοντας φημη καλή στη γειτονική χώρα, όπου παλι, επιβλήθηκε αξία με το όνομα Petros, είναι και τα δύο μαζί, ζωγραφος και ποιητής. Γι αυτό και τον τιμήσαν σημαντικοί ποιητές όχι μόνο στην Ιταλία αλλά και στην Ελλάδα, όπου ο Ριτσος απο-τύπωσε ποιητικά τη συγκίνηση που του προξένησε η ζωγραφική του, ενώ ο Ελύτης του εμπιστεύτηκε το ποιητικό του έργο «Ο κήπος βλέπει» που το φιλοτέχνησε ο Πετρος με το χέρι του και με έργα δικά του σε μία σπάνια πλέον έκδοση, όπως αλλωστε το ίδιο έκανε προηγουμένως και ο ποιητής της «Ρωμοσύνης». Είναι το συναπάντημα ανθρώπων της ποίησης που αγγίζουν τη ζωγραφική με το ζωγραφο που αγγίξε την ποίηση. Τις ιδιότητες αυτές ο Πετρος δεν τις συντηρεί μόνο στο εργαστήριό του. Τις βιώνει κάθε στιγμή, είναι μέρος της καθημερινής του ζωής. Είναι αυτό που λέμε, πήγατος. Μεσα από την ειλικρίνεια βγαίνει η αλήθεια του. Δεν έπαυσε ποτέ να είναι ο άνθρωπος της εποχής του.

Η λεγομένη «μηχανική περίοδος» της δουλειάς του, πέρασε σε αναρίθμητους πίνακες, σε χαρακτικά, σε βιβλία κι έκαναν το γυρο του κόσμου. Όταν περπατάς σ'ένα χωράφι μαζεύεις, αν το θέλεις, αυτά που σ'ενδιαφέρουν. Άλλος τις παπαρουνές κι άλλος τα αγριοχορτά. Όμοια και ο Πετρος. Τα ερασιματά αυτής της εποχής που κράτησε αρκετά χρόνια, ήταν ο κοσμοτής τεχνολογικής προόδου, που συνθλίβει τη ζωή αυτών που την φτιάχνουν. Κεραίες, μηχανικοί βραχιόνες, βίδες, ελασματα, κι ακομή, καταλοιπα της αναπτύξης, φουσκες με δηλητηριώδεις ουσίες, ποταμια με μόλυνση, εικόνες από ψηλά με ίχνη από κατεστραμμένες μηχανές, ένας κόσμος από γραναζία που ανέδινε πολλές φορές την αίσθηση της φθοράς. Όλα δασμενομε μια επιδεξία εικαστική ερμηνεία με χρωματική πανδαισία,

με πολυδαίδαλη σχεδιαστική ισορροπία σ'ένα σύνολο που δεν απώθησε, γιατί είχε μια εξπρεσιονιστική δυναμική και πάνω απ'όλα μια ποιητική ενόραση που δεν ωραιοποιούσε αλλά εξέφραζε την αληθεία των καιρών.

Τότε προσέξε τον Πετρο ο Αλεξάνδρος Ιολας, ο οποίος πιστεύεσε στη δουλειά και το μήνυμα του ζωγράφου και του οργάνωσε μια σειρά εκθέσεων σε σημαντικά κέντρα του κόσμου: Μιλάνο, Παρίσι, Γενεύη, Νέα Υόρκη, Μουσείο Βιργίνια - U.S.A., Μουσείο Μπενάκη-Αθήνα.

Στο πολυσελίδο βιβλίο «Arte Fantastica e Incisione» που εκδόθηκε στο Μιλάνο το 1991 με τη συνδρομή του Paolo Bellini και το οποίο συγκαταλείγει τον Πετρο ανάμεσα στους συγχρονούς σημαντικούς ζωγράφους που εκφράστηκαν με φανταστικά στοιχεία, ο Piera Gatta στην ανάλυση του με τίτλο «Lam, Matta, Petros» περιγράφει τον Λαμ και τον Ματτά ως τους τελευταίους σουρρεαλιστές με τον πρώτο να έχει και στοιχεία τοτέμ στην τέχνη του και τον Πετρο να συμπληρώνει το τρίγωνο υπογραμμίζοντας την ικανότητά του να εξερευνά την ψυχή και το μυαλό του ανθρώπου.

Τα τελευταία χρόνια ο Πετρος διεισδύσε ζωγραφικά στον προσφιλή κόσμο των ιδεών των αρχαίων, που είναι πάντα αριτιδωτός. Και σταθήκε στην προσωκρατική περίοδο, τότε που οι φιλόσοφοι εψαχναν να βρουν την προελευση της ζωής. Η ρευστότητα ήταν τότε το κατασταλαγμα της ανθρωπίνης σοφίας. Το ρητό του Ηρακλείτου «τα πάντα ρει» δίνει το μέτρο της ζωής που πάντα αλλάζει. Αντιθετά προς τους σωκρατικούς που λατρεύσαν την ψυχρή λογική, που έφεραν τον εγκεφαλισμό με τη διατυπωση αμφοδιόστων νομών που ως σήμερα θεωρούνται προτυπα νομικής σκεψής και διατυπωσης, οι προσωκρατικοί σταθήκαν πίσω από την εξωτερική ομορφία των πραγμάτων στην ιδέα της αιωνίας μεταβολής. Ακομή και σ' ένα κοκκο σταριού, είχε πει ο Θαλής ο Μίλησιος, υπάρχει η υγρασία που φέρνει τη μεταβολή. Αυτό το απιαστό, το αενναώς μεταβαλλόμενο, το ρευστό και νεφελώδες αγγίξε την ανθρωπινή ιδιοσυγκρασία του Πετρού, κίνησε την ποιητική ευαισθησία του, αφήσε τη στατικότητα του «ψαρά» και το αγχος της εποχής, πήγε πίσω από την εξωτερική μορφή των αντικειμένων και αυτός ο γεννημένος κάτω από τον αττικό ουρανό, συνεπαρμένος από τη λεπτότητα των ιδεών που διατυπώσαν μ'ένα μουσικό λυρισμό οι αρχαίοι μας πρόγονοι, θέλησε να δώσει, μέσα από την τέχνη του, την κινητικότητα και το δυναμισμό της ζωής. Το εικαστικό του ταξίδι γίνεται μέσα από μια δική του προσωπική μυθολογία, όπου τα φανταστικά του οντα ζουν, μεταβαλλονται, μορφοποιούνται αναπασαν στιγμή, κινούνται πεθαίνουν και ξαναγεννιούνται μέσα σε μια αδιακοπή δινη γεννήσης και αναγέννησης.

Κωστας Σερεζής

Στον ΠΕΤΡΟ

Τό μέγα λίκνο της ζωγραφικής
είναι
ένα παράθυρο ανοιγμένο
προς τα ένδοξα της κόσμου.

Τό μέγα γυνώ,
τό μέγα μάτρο
διαλύονται άμοιβαία,
συνθέτουνται
σ'ένα claxli γυνώφωτα
ή γυκαυές,
διαγράφοντας την έπαρση
των επιδακτυλικών χρωμάτων
μέσα σε μία cloxalικιτή ένόητα
ανθρώπων @ πραγμάτων.

Τό αυτό τό πρώτο μέσο
αφήμένο πάντα
clo σιδερένιο κρεφαίη
είναι ένα γυναικείο χέρι
ρόδινο κι ώχρο.
έλαφρά σφινμένο -
κάλι κρηλάδα
ίως ένα κρηάδι
ή ένα κρηάφι.
ή ένα κρηάδι.

αί, βέβαια, μάς ανήκει.
Έραλας κι άγώφας.

Γιάννης Δίκος

Επίγραμμα .12. XII .80